

MONOt tsek!
Huomioidaanko/ toteutuvatko seuraavat:
kokonaisuuksia asioiden, oppiaineiden välisten yhteyksien ymmärtämiseen
oppilaiden omatoimisuus vahvistuu
yhdessä tekemisen taidot kehittyvät
lasten kokemusmaailmasta nousevat lasten tarpeet huomioidaan
mukana vuorotellen kaikki oppiaineet
työtapoina tutkiva ote, toiminnallisuus ja kokemuksellisuus
opetusta eheyttävää
tarjoavat tasapuolisesti jokaiselle oppilaalle ja opettajalle mahdollisuuden eri tavalla oppimiseen ja opetuksen kehittämiseen

kokeillaan luokkarajojen ylittämistä
kokeillaan koulurajojen ylittämistä
kokeillaan sektorirajojen ylittämistä (koulun ulkopuolisia toimijoita mukana)

ratkotaan monia koulutyön ja toimintakulttuurin haasteita
aiheuttaa harmaita hiuksia
hyvä askel kohti uudenlaista tapaa työskennellä ja oppia yhdessä

oppilaiden osallistaminen toteutuu: miten?
arviointi on monipuolista (itse- ja vertaisarviointi)

huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet
huomioidaan ja pyritään avartamaan lasten ja nuorten kokemusmaailmaa
kyseessä on muun koulutyön päälle liimattava puuhastelujakso ☹️
MONOt yksi normaali tapa toteuttaa integroitua, tiedon- ja taidonrajat ylittävää oppimista koulussa
<i>Anna muutokselle aikaa. Eihän mikään voi kasvaa pellossa, jota jatkuvasti kynnetään. Positiivarit 21.11.2016</i>

YHTEISTYÖ
aitoa yhteistyö, luottamus ja osaamisen jakaminen
uskallus luottaa kolleegaan ideoinnissa, suunnittelussa, yhteisten oppilaiden ohjaamisessa, keskeneräisyydessä, kaaoksessa, onnistumisissa ja arvioinnissa

otetaan vastuuta omasta osuudesta
otetaan vastuuta tunneilmapiiiristä
otetaan vastuuta tiimin vuorovaikutuksesta
sitoudutaan yhteiseen suunnitteluun
kehitetään omaa osaamista muiden avulla

TUTKIVA JA TOIMINNALLINEN OTE

meillä on ihmettelyn voimaa
tuetaan oppilaiden luontaista uteliaisuutta
onko lupa kysyä ja ihmetellä?
MONOissa on rytmitettyä yksin ja yhdessä tekemistä?
onko toimintaa luokassa ja luokan ulkopuolella?
onko käsillä tekemistä ja TVT:n hyödyntämistä?
tekemällä ja tutkimalla oppimista?
ponnistelua ja vaiannäköä?
<i>Lapsi kaatuu tuhansia kertoja opitellessaan kävelemään. Oletko koskaan kuullut kenenkään toteavan, että ehkä kävely ei ole vain hänen juttunsa?</i>

RIITTÄVÄ KESTO

onko oppilailla aikaa syventyä keskeisiin sisältöihin?
onko oppilailla mahdollisuus työskennellä tavoitteellisesti, monipuolisesti ja pitkäjänteisesti?
näyttäytykö kokonaisuus oppilaalle ehjänä jatkumona?

MONO TEEMA

yksi vai yhdistelty teema?
palastellaanko teemaa?
konkretisoidaanko teemaa?
yhdistelläänkö teemoja?
varmistetaanko ettei oppilas joudu perusopetuksen aikana useita kertoja samaan teemaan?
onko tietyille vuosiluokille tarkennettu yläteemat, joita voidaan lukuvuosittain täsmentää?
olemassaolevien käytäntöjen ja perinteiden laajentaminen MONOiksi?

OPPIAINEKOHTAISET SISÄLLÖT JA TAVOITTEET

MONOt eivät ole irrallista tekemistä
MONOt tukevat oppiainekohtaisia sisältöjä ja tavoitteita
onko oppilaiden mahdollista eriytyä, syventyä ja opiskella itse valituin oppimisen tavoin oppimiskokonaisuuden sisällä?
LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN TAVOITTEET
pohditaanko laaja-alaisen osaamisen tavoitteita?
annetaanko oppimiselle riittävästi aikaa?
ovatko tasapainossa oppiaineiden tavoitteiden kanssa?
OPPILAIKEN MAAILMA JA OSALLISUUS
muistettiinko oppilas?
pääsevätkö oppilaat ideoimaan aiheita ja teemoja?
pääsevätkö oppilaat pohtimaan oppimismenetelmiä ja -välineitä?
pääsevätkö oppilaat suunnittelemaan ja toteuttamaan arviointia?
pääseekö oppilaan aiemmin/muulla kuin koulussa oppima arvoonsa?
AIKUISEN ROOLI
onko aikaa oppijan kohtaamiseen ja yksilöllisen oppimisen ohjaamiseen?
annetaanko oppilaiden toimia itseohjautuvasti aikuisen tukiessa?
PAIKALLISUUS JA AJANKOHTAISUUS
toteutuvatko paikalliset, omaleimaiset asiat?
mietitäänkö paikallisia vahvuuksia?
elävätkö MONOt ajassa ja toimijoidensa mukana?

MUISTA NÄMÄ KUN SUUNNITTELET MONOA

Suunnittelu

- ✘ Mikä on MONOn aihe / teema?
- ✘ Ketkä ovat mukana suunnittelussa, miten? (opet, oppilaat, ohjaajat, yhteistyötahot, huoltajat jne.)
- ✘ Mihin ja millä tarkkuudella suunnitelma kirjataan?
- ✘ Mitä rakenteita on huomioitava? (lukujärjestys, paikallinen ops, hankkeet yms.)
- ✘ Mitä laaja-alaisen osaamisen tavoitteita kokonaisuus erityisesti tukee?
- ✘ Mitä oppiaineita sekä niiden sisältöjä ja tavoitteita kokonaisuuteen liittyy?
- ✘ Painottuuko kokonaisuus oppiaine- vai osaamistavoitteisiin?

✘

Toteutus

- ✘ Ketkä henkilöstöstä osallistuvat kokonaisuuden toteutukseen?
- ✘ Millaiselle aikavälille vaadittava tuntimäärä on rytmitetty? (kesto)
- ✘ Milloin kokonaisuus toteutetaan?
- ✘ Miten oppilaat motivoidaan?
- ✘ Miten oppilaiden näkemykset ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan?
- ✘ Voivatko oppilaat käsitellä eri sisältöjä ja tavoitella eri tavoitteita kokonaisuuden sisällä?
- ✘ Miten paikallisuus huomioidaan kokonaisuudessa?
- ✘ Miten ajankohtaisuus huomioidaan kokonaisuudessa?
- ✘ Mitä menetelmiä ja välineitä kokonaisuuden aikana ainakin käytetään?
- ✘ Mikä leikin, kokemuksellisuuden ja pelillisyyden rooli?
- ✘ Liittyykö kokonaisuuteen koulun ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävää yhteistyötä, vierailuja tms.?
- ✘ Voiko oppimiskokonaisuus tukea oppijan nivelvaiheita koulupolun aikana ✘
- ✘ (esiopetus > alakoulu > yläkoulu > toinen aste)?

Arviointi

- ✘ Miten oppimiskokonaisuuden aikana tapahtunut oppiminen huomioidaan oppiainekohtaisessa arvioinnissa?
- ✘ Miten prosessin aikaisella arvioinnilla (jatkuva palaute yms.) tuetaan laaja-alaisen osaamisen kehittymistä?
- ✘ Miten tuetaan oppilaiden mahdollisuutta osoittaa osaamistaan monipuolisesti?
- ✘ Miten itse- ja vertaisarviointi rakennetaan osaksi kokonaisuutta? ✘
- ✘ Miten prosessia reflektoidaan opetushenkilöstön kesken

(Lähde Reseptit OPSin käyttöön)